

Reformes creatives

GEMMA CALVET | Actualitzada el 20/12/2011 00:00

Diuen que els moments de decisions difícils, quan tenim la gran oportunitat de replegar-nos endins, són el moment just i necessari per comprendre les causes dels esdeveniments, per superar les crisis i sobretot per trobar la porta de sortida que ens alliberi d'escenaris repetitius. Hi ha, però, la temptació de dos riscos en l'evitació de confrontar-se. Un és el de fer una fugida endavant inconscient i reiterativa en els errors, per evitar la reflexió. D'això se'n diu covardia. L'altre, caure en la resignació conformista, i no reaccionar. D'això se'n diu passivitat.

La porta de sortida -per creuar-la cal coratge- ens pot conduir a paratges molt més estimulants, de més autenticitat, de renovació. Els temps no ofereixen optimisme, però la capacitat de reacció individual i, a partir d'aquesta, la col·lectiva, és infinita.

Tenim la sort de viure en un país solidari on, malgrat la crisi, les donacions a La Marató de TV3 s'han mantingut, i el programa s'ha superat en qualitat tècnica integrant l'impacte de la davallada de recursos. No hauríem de permetre que les retallades ens malmetin l'ànim personal i col·lectiu. Deia el filòsof Krishnamurti, uns dels inspiradors d'Aldous Huxley, que hi ha esperança en les persones. No en la societat. Sense aquesta dimensió personal de compromís, no es pot encarar el repte d'una realitat creadora.

La política, com les empreses, els sindicats, els mitjans de comunicació, la feina de cada dia, està feta de persones. I en les decisions que es prenen i les accions que es desenvolupen, grans i petites, s'hi reflecteixen els éssers humans.

A Catalunya, a partir de la crisi electoral, hem viscut dos exemples de renovació en els partits d'ERC i del PSC. Segurament una dimensió superficial ens portaria a la conclusió que només s'han fet canvis de noms propis. Anant una mica a fons, potser ens trobem en dimensions més profundes.

En la renovació d'ERC es va voler apostar per nous valors. Em consta que, en un dels debats interns a propòsit de les candidatures, l'actual president va integrar en el quadre de consideracions, a més de la capacitat política i el rigor tècnic, l'ètica personal en la vida privada. Curiós aquest esment en una reunió de partit, si més no, autènticament renovador.

Els resultats electorals posteriors no els van ser decebedors.

Pel que fa al PSC, substituir el concepte *victòria entre candidats* pel de *síntesi de projecte* segurament va molt més enllà de la dimensió retòrica o estratègica. Al darrere hi ha hagut autocrítica i esforç.

També és valent el fet de obrir-se a criteris com la "veu pròpia" al Congrés amb possibilitat de discrepar del PSOE, o l'opció d'ampliar la participació a fora de la militància per escollir candidatures, com el Partit Socialista Francès. El futur dirà si la renovació és una aposta sòlida.

El departament de Justícia anuncia que, per necessitats econòmiques, aborda un pla per introduir en la política penitenciària criteris de més flexibilitat que, aplicant la llei, permetin descongestionar els centres. Entre les mesures del pla hi ha el foment del compliment de penes en medis comunitaris o facilitar el retorn dels estrangers condemnats al seu país d'origen. Més enllà d'esforços individuals, fins ara no ha existit una aposta ferma per reconvertir el sistema penitenciari català, malgrat que els estudis demostren que les persones condemnades a mesures comunitàries o en sistema penitenciari obert reincideixen molt menys en el delictes.

D'altra banda, cal reduir les taxes d'empresonament, un àmbit en què Catalunya, com Espanya, encapçala les xifres europees.

En una jornada recent, organitzada al Centre d'Estudis Jurídics per la catedràtica de dret penal de la UPF Elena Larrauri -que fa anys que treballa en aquesta direcció-, el president del Vera Institute of Justice de Nova York, Michael Jacobson, explicava els avantatges d'aquestes reformes.

En primer lloc calen canvis en l'opinió pública sobre la delinqüència. A Estats Units, de ser la primera preocupació en els estudis sociològics ha passat a estar per sota de la sanitat, l'educació i el terrorisme. Els governs federals s'han vist abocats a escoltar els criteris d'eficàcia i de reducció de costos i estan impulsant programes per "buidar presons" a través dels reglaments penitenciaris.

Tots els articles de:
Gemma Calvet

Follow @gcalvetbarot

Calen també acords transversals en la política penitenciària. El moment de crisi pot significar un moment d'oportunitat per obrir les portes a les reformes i superar la clàssica tendència electoralista en el concepte de seguretat ciutadana. O, com dèiem, per superar la tradició immobiliària dels partits.

MÉS CONTINGUTS OPINIÓ

Quan desnonen una política

Mireia Manzano: "Em fa por l'engany. Que juguin amb els nostres sentiments i ens manipulin"

Calldetenes, manifestos i samaritans